ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ

ΠΑΥΛΟΥ ΔΡΑΝΕΤ - ΠΑΣΣΑ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΚΗΠΙΑΔΟΥ

Δικηγόρου

« Οὐδέποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται, οὐδ' ὄνομα αὐτοῦ. Ἀλλ' ὑπὸ γῆς περ ἐὼν γίνεται ἀθάνατος.» (Τυρταῖος).

Π.Δ.Π.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙᾼ

ΤΥΠΟΙΣ - Α. Γ. ΦΛΩΣΣΟΣ - ΙΒΡΑΗΜΙΑ

1908

Πᾶσα οἱαδήποτε παρ' οἱουδήποτε ἔν τε τῇ Ἑλληνίδι φωνῇ ἢ καὶ ἐν μεταφράσει ἀνατύπωσις τοῦ παρόντος, μὴ φέρουσα τὴν ὑπογραφήν μου ἀνενδότως καταδιώκεται, συνῳδὰ τῷ περὶ τύπου Νόμῳ.

Γ. Κηπιάδης

ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

«Τοῦτο δέ ἐστί τῇ μνήμῃ τῆς ἀναγκαίας τελευτῆς παραμύθιον καὶ τοῦ ἐκποδὼν γενομένου σώζεσθαι τοὔνομα, ὅτι αὐτῷ τὰ ἔργα ἐξ ὧν εἰργάζετο οὐ συντέθνηκεν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς ἐκείνου δυνάμεως ὑπομνήματα εἰς χεῖρας ἀφίξεται».
(Ἀριστείδης ὁ Ρήτωρ παρὰ Στοβαίῳ Τ.Γ'.Σ.433).

Παραμυθία ὄντως ὑπερβάλλουσα εἶναι ἐν τῇ ἀναμνήσει τοῦ παρ' ἡμῖν ἀναποφεύκτου θανάτου καὶ τὸ διασῶζον τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθνήσκοντος ἀλησμόνητον! Διότι τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐπόνησε δὲν συναποθνήσκουσι συγκατερχόμενα μετὰ τοῦ νεκροῦ σαρκίου ὑπὸ τοῦ κρυεροῦ τάφου τὴν ἀφάνειαν, Καὶ τὰ τῆς διανοίας αὐτοῦ ὑπομνήματα εἰς χεῖρας τῶν μεταγενεστέρων περιέρχονται ἀποθαυμαζόμενα, κατὰ τὸν σοφὸν Ρήτορα ἐκεῖνον. Καὶ ταῦτα μάλιστα ὑπογραμμὸς ἄριστος τοῖς ὁμοεθνέσι καθίστανται, καθ' ἅπερ καὶ ὁ τῆς ἱπποτικῆς καὶ φιλομούσου Γαλλίας, ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῶν Ἐθνῶν φιλοσοφῶν διάσημος Γυΐζὼ συναπεφήνατο.

Ἀναμφιρήστως, ναί! Καθότι, ἐὰν ἡ τῆς πατρίου ἱστορίας σπουδὴ ἀναπόφευκτος εἰς πάντα εὐφρονοῦντα ἄνθρωπον ἀποβαίνει, καὶ ἡ γνῶσις συνεπῶς τῶν μετ' αὐτῆς στενότατα δι' ὠφελίμων πράξεων συνδεομένων ἀνδρῶν σπουδαιότατον τοῖς πᾶσιν ἐξίσου προσγίγνεται μάθημα. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ὁ λαὸς ὁ μελετῶν τε καὶ καταμανθάνων τὴν ἑαυτοῦ ἐθνικὴν ἱστορίαν καὶ τὸν βίον συνάμα καὶ τὴν πολιτείαν τῶν ὠφελίμως τῷ Ἔθνει αὐτοῦ δρασάντων, ὀρθότερόν τε καὶ ἐπιτυχέστερον νὰ κρίνῃ δύναται καὶ περὶ τῶν ἐνεστώτων ἐθνικῶν πραγμάτων καὶ περὶ τῶν μελλόντων γενέσθαι· καὶ ἑαυτὸν διδασκόμενος οὕτω παρασκευάζει καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ Πατρίδος καὶ Ἔθνους αὐτοῦ ἐνεργείας,

καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ὑπὲρ ἀληθοῦς ἀφθίτου δόξης ἀγάπην καὶ ἐπιμέλειαν καὶ ζῆλον καὶ κάματον, καὶ ἑαυτὸν προφυλάττει ἔτι ἀπὸ τῶν κοινῶν τοῖς ἀνθρώποις σφαλμάτων τε καὶ προλήψεων, ἀσφαλῶς βαίνων εἰς τὸν ἐν τῷ δε τῷ κόσμῳ ἀληθῆ προορισμόν του.

Ἄλλως τε καὶ ἐκ τῆς μελέτης τοῦ βίου τῶν τὴν ἑαυτοῦ Πατρίδα καὶ τὸ Ἔθνος ὠφελησάντων διδάσκετ' ἔτι, ὅτι ἐκεῖνοι μόνοι τῶν ἀνθρώπων τιμῆς τε καὶ δόξης καὶ μνήμης ἀγήρω ἄξιοι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις γεγόνασιν, ὅσοι τῇ Πατρίδι καὶ τοῖς Ὁμογενέσει ἐν ζήλῳ τε καὶ ἐθελοθυσίᾳ καὶ αὐταπαρνήσει πρόοδον καὶ εὐτυχίαν δι' ἀγαθῶν ἔργων καματηρῶς προσεπόρισαν. Ὠφελείας δ' ἔτι πολλαπλῆς οἱ ὡς εἴρηται μελετῶντες κτῶνται, καθότι καθ' ἅπερ Τριπτόλεμος ἐκεῖνος τοῦ θνητοῦ σαρκίου παρὰ Δήμητρος θεᾶς ἐξουδετερωθεὶς, ἐν πτήσει νοερᾷ μεταρσιοῦνται ἐπ' οὐρανίας παμφαοῦς σκοπιᾶς, διαυγῶς τοὺς παρῳχημένους πάντας ἐπισκοποῦντες αἰῶνας καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπιγενόμενα ἅπαντα, καὶ τοὺς ἠθικοὺς ἐπινοοῦσι τούτων νόμους, τοὺς ἀφορῶντας τοὺς κατὰ περιόδους θεσπισθέντας καὶ καθιερωθέντας ὀργανισμούς τε καὶ πολιτεύματα τῶν Ἐθνῶν ἁπάντων, καὶ τὴν τῶν ὅλων προέλευσίν τε καὶ ἀνάπτυξιν, καὶ τῆς παρακμῆς τε καὶ πτώσεως, ἐνίων δὲ καὶ τῆς ἐκ τοῦ χάρτου τῶν Ἐθνῶν ἐξαφανίσεώς των τὰ αἴτια· καὶ τὸν ταῦτα πάλαι κινήσαντα καὶ νῦν ἔτι ἀεννάως κινοῦντα νοερὸν εἰπεῖν ἄξονα, ἐφ' οὗ λαοὶ ἁπαξάπαντες ἀεννάως περιστρέφονται καὶ περιδονοῦνται καὶ ταλαντεύονται εἰς τὸ ἄπειρον! Ἐν τέλει δ' ἀκόμη οὗτοι, ὥσπερ διὰ πολυφώτου λυχνίας φωτὸς ὑπερλάμπρου φωταγωγούμενοι, γνώσεις προσπορίζονται παντοίας καὶ μαθήματα διδακτικώτατα, ἢ καὶ κατὰ τὸν ἐν φιλοσοφίᾳ πολὺν ἐκεῖνον Φραγκῖσκον Βάκωνα, ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένῃ Ἱστορίᾳ τοῦ Κόσμου (Historia Munti), ἐν ᾗ σὺν τῇ ἀφηγήσει τῆς βιο-

γραφίας τῶν λόγου ἀξίων ἀνδρῶν, τ' ἄγαλμα τοῦ Πολυφήμου Κύκλωπος ὁμοιάζει, οὗ οἱ ὀφθαλμοὶ κλειστοὶ ἦσαν, καθὸ πάλαι τούτου ἀποτυφλωθέντος ὑπὸ τοῦ πολυμήτου Ὀδυσσέως ἐκείνου, ἐν τῇ θαλασσοπλανήσει αὐτοῦ, ἐπαναστρεφομένου ἐκ τοῦ κατὰ τῆς Τροίας περατωθέντος πολέμου, καθ' Ὅμηρον θεῖον, ἐν τῇ ἀποθαυμαζομένῃ ἀθανάτῳ αὐτοῦ Ὀδυσσείᾳ!

Ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀρχῆς καὶ ἡμεῖς ἀναχωροῦντες, φιλοπατρίας τε καὶ φιλογενείας καθήκοντι, εἰδήσεις βιογραφικὰς ᾧδε παρέχομεν, ἅςπερ καλῶς οἴδαμεν καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐπισταμένως παρηκολουθήσαμεν, τοῦ ἐξόχου φίλου συμπατριώτου καὶ συμπαροίκου Παύλου Δρανὲτ-Πασσᾶ, τοῦ καὶ τὸν Ἑλληνισμὸν τιμήσαντος καὶ τὴν αὐτὸν φύσασαν εὔανδρον πατρίδα Κύπρον, ἐπὶ τῷ ὀνόματί του σεμνυνομένην.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΗΠΙΑΔΗΣ

«Οὐδέποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται, οὐδ' ὄνομα αὐτοῦ. Ἀλλ' ὑπὸ γῆς περ ἐὼν γίνεται ἀθάνατος.» (Τυρταῖος).

Παῦλος ὁ Δρανὲτ-Πασσᾶς, ὁ καὶ πρῴην Παῦλος Χριστοφίδης καλούμενος, ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐγεννήθη τῆς Μεγαλονήσου Κύπρου Λευκωσίᾳ, ἐν τῇ συνοικίᾳ αὐτῆς «Ἅγιον Λουκᾶ», ἐν ἔτει Σωτηρίῳ 1809.

Γονεῖς ἐπὶ θέσει τότε κοινωνικῇ ἔσχε τόν τε Χριστοφάκην Παυλίδην καὶ τὴν Ἄνναν τὸ γένος Δαυὶδ Ἰωάννου. Προπάτοράς δε τόν τε Παῦλον Χριστοφόρου καὶ τὴν Κοκόναν τὸ γένος Κραμβῆ, οἵτινες τρεῖς ἐγέννησαν υἱούς, τὸν ὡς εἴρηται Χρι-

στοφάκην Παυλίδην, πατέρα τοῦ βιογραφουμένου Παύλου Δρανὲτ-Πασσᾶ, τὸν Χατζῆ-Γιαννάκην Παυλίδην, τὸν καὶ γνωστὸν ὑπὸ τ' ὄνομα Κιουζὲλ Γιαννάκην (ὡραῖον Γιαννάκην), πατέρα τῆς Μελάνης συζύγου τοῦ ἀποβιώσαντος εὐπαιδεύτου Νικολάου Ἱερωνυμίδου καὶ τὸν ἀποβιώσαντα ἐπίσης Ἀργύριον Παυλίδην, πατέρα τῆς Μαργιώρας συζύγου τοῦ ἐνταῦθα τὸ πάλαι θανόντος γνωστοῦ ἐμπόρου διατελέσαντος Χριστοφόρου Σάββα, πατρὸς τοῦ ἐπιζῶντος χρηστοῦ Ὀνουφρίου Σάββα.

Παῦλος ὁ Δρανὲτ-Πασσᾶς, παῖς ἔτι ὢν ἐμαθήτευσε τὸ κατ' ἀρχὰς ἐν τῇ κατὰ Λευκωσίαν σχολῇ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τῇ ἱδρυθείσῃ ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ 1821 μαρτυρικῷ δι' ἀγχόνης θανάτῳ θανόντος ἀοιδήμου Ἀρχιεπισκόπου πάσης Κύπρου Κυπριανοῦ, ὑπὸ Σχολάρχην καὶ Διδασκάλους διασήμους ἐκπαιδευθέντας ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ.

Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παιδιόθεν, ὑπὸ τῶν φιλοστόργων αὐτοῦ γεννητόρων, τὰ πρὸς τὴν Ἁγίαν ἡμῶν θρησκείαν ἱερὰ ἐδιδάχθη καθήκοντα καὶ τὴν πρὸς τὸ Ἔθνος ἡμῶν ἀκραιφνῆ ἀφοσίωσιν, παρὰ πᾶσι τοῖς τότε ὁμογενέσιν ὑπερβαλλόντως ἀκμάζοντα αἰσθήματα, ἅτινα καὶ στερρὰν εἰς τὰ πολυπληθῆ αὐτῶν μαρτύρια παρεῖχον ἐγκαρτέρησιν, εἰς ἃ Θεοῦ παιδεύοντος καὶ πάλιν ἰωμένου δοκιμάσια πρὸς ἐξαγνισμὸν ἐν χρόνῳ μακραίωνι καθυπεβλήθη τὸ Κυρίῳ τῷ Θεῷ περιούσιον ἡμῶν Ἔθνος, καὶ δι' αὐτῶν ναί! τούτων διεσώθη ἀπὸ τὴν ἐξαφάνισιν, ἣν πολλὰ τὸ πάλαι Ἔθνη ὑπέστησαν, ὥσπερ Τύριοί τε καὶ Καρχηδόνιοι καὶ ἄλλα.

Τὸ ἔτος ἐπέστη τὸ εὐκλεὲς, τὸ εὔελπες, τὸ ἀξιομνημόνευτον, τὸ ἔτος, ναί! 1821, καθ' ὃ ἁπανταχοῦ τῆς Τουρκοκρατουμένης Ἑλλάδος καὶ ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ συνεπῶς, ἡ τοῦ ἀπεινοῦς τυράννου ἀγχόνη τε καὶ μάχαιρα ἀπανθρώπως ἡ μὲν ὡς σταφυλὰς ἐκρέμμα, ἡ δὲ τὰς κεφαλὰς ἀπέταμνε τῶν

παρ᾽ αὐτοῦ ὑπόπτων θεωρουμένων τῆς ἐνδόξου ἐκείνης ἡμῶν Ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως Ραγιάδων Ἑλλήνων, τῶν κατὰ τὸ γένος καὶ τὴν κοινονικὴν θέσιν καὶ τὸν πλοῦτον διακρινομένων, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔντρομοι οὗτοι, ὥςπερ πρόβατα ὑπὸ λύκων λυσσαλέων ἐκδιοκώμενα, τούτων πλεῖστοι εἰς Ἑσπερίαν φυγόντες ἄσυλον εὗρον· ἄλλοι δὲ σφριγόντες νέοι τήν τε πανοπλίαν καὶ τὴν σπάθην ζωσάμενοι, καὶ τὸ τουρκοφόνον καργιοφύλιον ἐν χερσὶ κραταιαῖς λαβόντες, εἰς τῆς τιμῆς τὸ πεδίον τὸ Ἐθνοσωτήτήριον, πλήρεις θάρρους καὶ εὐτολμίας ἐξέδραμον ἐφορμῶντες κατ᾽ ἐχθρῶν ἀπειραρίθμων φοβερῶν, Δαβὶδ ἄλλοι κατὰ Γολιὰθ γίγαντος, πάλαι ποτὲ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν ἐκφοβήσαντος! Καὶ δάφνας οἱ μὲν δόξης ἀμαράντους ἔδρεψαν, ἡμίθεοι καταστάντες, οἱ δὲ καθ᾽ ἅπερ λέοντες ἐρρωμένως, εἷς πρὸς ἑκατὸν καὶ ἑκατὸν πρὸς χιλίους παλαίοντες καὶ μαχόμενοι ἡρωϊκῶς ἔπεσαν μὲν, πλὴν ἀλλὰ γνήσιοι ἀνεφάνησαν ἀπόγονοι φυλῆς ἀθανάτου! δᾳδούχου τοῦ παντέχνου πυρὸς ἐκείνου, δι᾽ οὗ τὸν Κόσμον αὕτη ἐδᾳδούχησε καὶ ἀνέπλασε! φυλῆς πανευκλεοῦς, ἀειζώου! πάλαι ποτὲ τὸν Κόσμον διασωσάσης ὁλόκληρον, ἀπ᾽ ἀπαιχθεῖ καὶ φωτοσβέστην δουλείαν Ἀσιανοῦ δυνάστου! Παιζομαχήσασα μὲν μετὰ τριακοσίων ἀποθεωθέντων Σπαρτιατῶν ἐν Θερμοπύλαις, ὑπ᾽ ἀρχηγὸν τὸν Λεωνίδαν ἐκεῖνον τὸν ἀμίμητον, ἐν Μαραθῶνι δὲ καὶ Πλαταιαῖς ὑπὸ Μιλτιάδην καὶ ἄλλους ἀθανάτους! Θαλασσομαχήσασά δε μετὰ πλοιαρίων ἁλιτενῶν κατὰ βαρβαρικῶν ὑψηρρόφων τριήρεων ὑπὸ Θεμιστοκλέα τὸν μέγαν ἐν Σαλαμῖνι, καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ πελάγους, ὑπὸ ἐφαμίλλων ἄλλων αὐτῆς ἡρώων δαφνοστεφανωθέντων καὶ τρόπαια ἀραμένης περιφανῆ τε καὶ κοσμοθαύμαστα, δόξης ἀγήρω καὶ τανῦν ἔτι περιλαμπόμενα καὶ ἐξυμνούμενα καὶ ἐν Εὐρώπῃ, καὶ ἐν Ἀσίᾳ εἶτα, διὰ τοῦ Μεγάλου αὐτῆς πανέλληνος Στρατηλάτου καὶ ἐκπολιτιστοῦ Μακεδόνος Ἀλεξάνδρου!

τοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν θεῶν τῶν Ὀλυμπίων τὴν μελωδικὴν καὶ ἐναρμόνιον τοῖς κατ' Ἀσίαν λαοῖς πᾶσι διαδώσαντος, ἀπὸ Ὀρόντου καὶ Τίγρεως καὶ Εὐφράτου μέχρι Ἰνδοῦ καὶ Γάγγου καὶ μέχρι Στηλῶν Ἡρακλείων! καὶ δι' αὐτοῦ τούτου καὶ ἄλλα δόξης ἀφθίτου τρόπαια, διαλαλούμενα ἐγειράσης! Ὅτε καὶ ἐν ταῖς πρώταις καὶ ἐν ταῖς μεθ' ὑστέροις φερενίκοις κατορθώμασι, ποιηταὶ Μουσόληπτοι, πρωτότυποι ἔξοχοι, ἀμίμητοι, θούριά τε καὶ παιάνας νικητηρίους τῇ κοσμοδοξάστῳ καὶ ἀποθεωθήσῃ φυλῇ ταύτῃ ἔψαλλον!

Κατ' αὐτὸ τούτῳ ὅθεν τὸ ἔτος 1821, ὁ μὲν πατὴρ τοῦ Παύλου Δρανὲτ-Πασσᾶ, Χριστοφάκης Παυλίδης νύκτωρ κατελθὼν εἰς τὴν ἐπίνειον τῆς πρωτευούσης Λευκωσίας πόλιν Λάρνακα, ὑπὸ τὴν προστασίαν κατέφυγε διασωθεὶς τοῦ ἰσχυροῦ Αὐστριακοῦ Γιακουμέττου Βόζεβικ, καὶ ἐπὶ ἀποπλέοντος πλοίου Εὐρωπαϊκοῦ παρ' αὐτοῦ κρύφα ἐπιβιβασθείς, ἐν τῇ κατ' Αἴγυπτον ἀπέβη ἀκμαζούσῃ τότε πόλει Ραχίτιον, ὅπου Θεοῦ προνοίᾳ τῆς εὐνοίας ἐντυγχάνει τοῦ Μεγάλου Μακεδόνος ἀναμορφωτοῦ τῆς Αἰγύπτου Μωχάμετ-Ἄλη καὶ ἐν δημοσίᾳ ἐκεῖ θέσει τάττεται. Ἀμφότεροι δὲ οἱ ἄλλοι αὐτοῦ ἀδελφοὶ Χατζῆ-Γιαννάκης Παυλίδης καὶ Ἀργύριος Παυλίδης, τῆς Λευκωσίας κρύφα καὶ οὗτοι κατελθόντες καὶ τῆς αὐτῆς ταύτης τοῦ Βόζεβικ προστασίας ἐπιλαχόντες ἐπὶ πλοίου ἐπιβιβάζονται Εὐρωπαϊκοῦ καὶ σώζωνται εἰς Τεργέστην, ἀφ' ἧς τοῦ κινδύνου κοπάσαντος ὁ Ἀργύρης μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου διετέλεσεν ἐμπορευόμενος καὶ γάμον συνῆψεν, ἐξ οὗ τέκνα ἐγένοντο, μόνης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ἐπιζησάσης Μαργιώρας, ἥτις ὀρφανὴ προσῆλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ἐξαδέλφου αὐτῆς Παύλου Δρανὲτ-Πασσᾶ.

Κατ' αὐτὸ τοῦτο ὡσαύτως τὸ ἔτος, ἵνα τὴν ἀτίμωσίν τε καὶ τὸν θάνατον ἀποφύγωσιν ἥ τε Ἄννα

σύζυγος Χριστοφάκη Παυλίδη μετὰ τῆς μικρᾶς ἔτι θυγατρὸς αὐτῆς Μαριέττας καὶ δωδεκαετοῦς τότε Παύλου Δρανὲτ-Πασσᾶ, καὶ Κοκόνα Προμήτωρ Παύλου Δρανὲτ-Πασσᾶ, καὶ Ἄννα σύζυγος Χατζῆ-Γιαννάκη Παυλίδη, πενθηφοροῦσαι ὁμοῦ πᾶσαι καὶ τούτων ἑκάστη κολλύβων πινάκιον ἀνὰ χεῖρας βαστάζουσαι, ὡς δῆθεν μνημόσυνον πορευόμεναι νὰ τελέσωσιν εἰς τὸ ἔξωθεν τῆς Λευκωσίας Νεκροταφεῖον τοῦ προαστείου «Ἅγιοι Ὁμολογηταὶ», πρωῒ τῆς οἰκίας αὐτῶν καὶ τοῦ περικλείοντος τὴν Πρωτεύουσαν φρουρίου ἐξελθοῦσαι καὶ διαλαθοῦσαι τοὺς θυρωροὺς φρουρούς, κεκρυμμέναι διημέρευσαν ἐν τῷ προαστείῳ τούτῳ. Ἑσπέρας δὲ διαγενομένης ἐν προφυλάξει καθ' ὅλην τὴν νύκτα πεζοποροῦσαι εἰς Λάρνακα ἀφίκοντο καὶ εἰς τὴν οἰκίαν κατέφυγον τοῦ Γραμματέως τοῦ Σαρδικοῦ Προξενείου Πεσὼ, ἐν ᾗ οἰκογένειαι 32 Ἑλληνικαὶ ἄλλαι ἀσύλου ἐνέτυχον, μεθ' ὧν καὶ ὁ τοῦ Παύλου Δρατὲτ-Πασσᾶ θεῖος Δαβὶδ Ἰωάννου. Εὐκαιρίας δὲ καταλλήλου ἐντυχόντος τούτου προσλαμβάνει τὸν μικρὸν ἀνεψιὸν Παῦλον, καὶ τῇ προστασίᾳ τοῦ φιλανθρώπου Πεσὼ μετὰ τοῦ παιδὸς ἐπιβιβάζεται ἐπὶ Αὐστριακοῦ ἀποπλέοντος πλοίου καὶ ἀποβαίνει εἰς Ραχίτιον. Μετά τινα δὲ χρόνον ὁ αὐτὸς Ἰωάννης Δαβὶδ ἐκεῖθεν προσλαμβάνει πάλιν τὸν ἀνεψιὸν Παῦλον καὶ φέρεται εἰς Κάϊρον, ὅπου ἐγκαθίσταται ἐμπορευόμενος. Τῇ ἐνεργείᾳ δ' αὐτοῦ καὶ τῇ συμπράξει τοῦ ὡς ἐρρέθη ἰσχύοντος πατρὸς τοῦ μικροῦ Παύλου, ἐντυγχάνει ὁ παῖς τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Μεγαθύμου Ἡγεμόνος Μωχάμετ-Ἄλη, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐκπέμπεται εἰς Γαλλίαν καὶ τῇ δαπάνῃ αὐτοῦ εὐδοκίμως ἐκπαιδεύεται ὀδοντοϊατρὸς καὶ φαρμακοποιὸς συνάμα εὔστοχος.

Τὰς σπουδὰς ἀποπερατώσας αὐτοῦ ὁ Παῦλος καὶ πτυχίων ἐπιλαχὼν ἄριστα, κλήσει τοῦ αὐτοῦ εὐεργέτου Ἡγεμόνος μετακαλεῖται εἰς Αἴγυπτον

καὶ διορίζεται ὀδοντοϊατρὸς καὶ φαρμακοποιὸς αὐτοῦ μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Βέη.

Τοὐντεῦθεν ἡ μεγάλη τε καὶ ἐπίσημος ἄρχεται τοῦ Ἀνδρὸς σταδιοδρομία καὶ πανθομολογουμένη αὐτοῦ περίνοια καὶ ἀξιόλογος δρᾶσις καὶ αἱ τούτου ἐπωφελεῖς πρὸς τὸ Αἰγύπτιον Κράτος ὑπηρεσίαι ἀπὸ τοῦ πρώτου εὐκλεοῦς ἀναμορφωτοῦ Ἡγεμόνος ἀρξάμεναι Μωχάμετ-Ἄλη καὶ ἐξακολουθήσασαι καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ διαδοχὴν ἐπαξίων Ἡγεμόνων τῆς Νειλορρύτου Χώρας, Ἰβραὴμ, Ἀββᾶς Α΄, Σαῒδ, Ἰσμαὴλ, Α΄. ὀνομασθέντος τῆς Αἰγύπτου Χεδίβου, καὶ Τουσσοῦν, Ἡγεμόνων, οἵτινες προσηκόντως αὐτὸν ἐξετίμησαν καὶ ἐμπρεπόντως αὐτὸν ἐβράβευσαν, ἰδίᾳ δὲ ὁ Ἰσμαὴλ, ὅστις εἰς τ᾿ἀξίωμα προαγαγὼν τοῦτον τοῦ Πασσᾶ, καὶ τῆς διπλωματικῆς αὐτοῦ ἐξιδιασμένης ἱκανότητος ἐχρήσατο, κατὰ περιστάσεις, ἐξαποστείλας αὐτὸν εἰς διαφόρους τῆς Ἑσπερίας Βασιλείους Αὐλὰς ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ καὶ πρὸς σύναψιν δανείου ἔτι τοῦ Κράτους. Καὶ τιμῆς ἐπαξίου ἐπελάχετο καὶ εὐνοίας οὐ μικρᾶς καὶ παρ᾿ Αὐτοκρατόρων καὶ παρὰ Βασιλέων καὶ παρ᾿ Ἡγεμόνων, οἵτινες διὰ παρασήμων, πλέον τῶν δέκα, τὰ εὐγενῆ αὐτοῦ τούτου ἐκόσμησαν στήθη, ἐν οἷς καὶ τὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, οὗ διὰ πολιτογραφήσεως πολίτης ἐτύγχανε, τὸ τοῦ Σωτῆρος παράσημον ἔφερε καὶ τὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ὡσαύτως. Πλὴν ἀλλὰ καὶ διευθύνων ἐτάχθη καὶ ἀναδιοργανωτὴς τῶν τοῦ Αἰγυπτίου Κράτους Σιδηροδρόμων, εὐδοκίμως τὸ καθῆκον αὐτοῦ ἐπιτελέσας. Καὶ τοιαύτη καὶ τηλικαύτη ἡ ἐν τῷ Αἰγυπτίῳ Κράτει ἐπίζηλος σταδιοδρομία καὶ δρᾶσις τοῦ Παύλου Δρανὲτ-Πασσᾶ!

Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ βίος ὁ ἰδιοτικὸς τοῦ Παύλου Δρανὲτ-Πασσᾶ φιλοπατρίας τε καὶ φιλογενείας αἰσθημάτων εὐγενῶν ἄμοιρος δὲν ὑπῆρξεν. Ἐφ᾿ ᾧ καὶ πρωτόλειον τῶν ἀνεκτιμήτων πλεονεκτημά-

των τῆς τε ψυχῆς καὶ μεγάλης αὐτοῦ καρδίας ἐγένετο, ἡ πρὸς τὸν φύσει εὐεργετικὸν καὶ Μεγαλόδωρον Ἡγεμόνα Σαΐδ σύστασις καὶ προτροπὴ παροχῆς ἐτησίας συνδρομῆς, ἣν παρεῖχεν εἰς τὸ τῆς ἡμετέρας Ἑλληνικῆς Κοινότητος Νοσοκομεῖον, ἐκ ταλλήρων πενταφράγκων χιλίων, ὡς ἐκ τοῖς τοῦ τῆς Κοινότητος Γραφείου βιβλίοις καταφαίνεται. Πρός δε ἡ κατὰ τὸν ἀνέγερσιν τοῦ ἐν Καΐρῳ Ἡγεμονικοῦ θεάτρου τοῦ Μελοδράματος, ἧς τὴν ἐπίβλεψιν αὐτῷ ἀνέθετο ὁ Μεγαλοπρεπὴς καὶ Μεγαλεπίβουλος Α΄. Χεδίβης Ἰσμαὴλ, προτίμησις Ἑλλήνων τεχνιτῶν, θέατρον ὅπερ τῇ ἐπιβλέψει αὐτοῦ λαμπρότατον ἀνηγέρθη καὶ ἐκοσμήθη καὶ κατηρτήσθη τῶν τῆς Ἑσπερίας καλλίστων ἐφάμιλλον.

Τὴν δὲ ὑπὲρ τῶν συμπαθουμένων ὁμογενῶν αὐτοῦ προτίμησιν καὶ διὰ συστάσεως στενῆς ἐξηκολούθει νὰ ἔχῃ καὶ ἐν ἄλλοις ἔργοις δημοσίοις· Πλεῖστα τῶν ὁποίων γεγόνασιν ἐπὶ τῆς Ἡγεμονίας τοῦ πάνυ φιλοκάλου καὶ μεγαλοπράγμωνος Α΄. Χεδίβου Ἰσμαὴλ, ὅστις ὥςπερ τῶν ἡμετέρων περικλεῶν Πτολεμαίων ἄλλος, φιλοκάλως τὰς Αἰγυπτίας Μεγαλουπόλεις καθωράϊσε καὶ νέας ἔτι ἵδρυσε, καὶ τὴν τοῖς Ἔθνεσι πᾶσιν ἐπωφελεστάτην Σουεζίαν Διώρυγα δι᾽ ἐργατῶν καματηρῶν Ἑλλήνων, τὸν ἰσθμὸν ταμὼν, τῇ παγκοσμίᾳ ἐμπορίᾳ πλόϊμον παρέδωκε, τὰς μακρὰς συντεμνούσης ἀποστάσεις, δι᾽ ἐγκαινίων ὄντως, ὡς καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ εὐτυχῶς ἀντελήφθημεν, πρωτοφανῶν, βασιλικῶν μεγαλοπρεπῶν ἐπισήμων! διά τε τὸ κάλεσμα καὶ τὴν παράστασιν Αὐτοκρατόρων καὶ Αὐτοκρατορισσῶν καὶ Βασιλέων καὶ Ἡγεμόνων, καὶ Πριγκίπων καὶ διὰ τὴν τῆς τελετῆς πλουσίαν τῶν ἐγκαινίων ἀμύθητον δαπάνην. Διῶρυξ ἥτις καὶ τὸν κάματον τοῦ εὐγενοῦς εὐπατρίδου πρωτεργάτου Γάλλου Φερδινάνδου Δε-Λεσσὲψ ἀπεθανάτησεν!

Εἴς τε τὴν οἰκοδομὴν, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες τοῦ ἐν Καΐρῳ θεάτρου καὶ δημοσίων ἔργων ἄλλων,

κατ᾽ ἀνάγκην καλαισθησίας τε καὶ φιλοκαλίας ἀρχαΐζούσης Ἑλληνικῆς, τὸ εὐφυὲς νὰ κληθῇ ἐδέησεν, ἡγεμονικῇ τῇ ἐκλογῇ, τέκνον τῆς Μεγαλονήσου Κύπρου, ὁ Παῦλος Δρανὲτ-Πασσᾶς, τὸ καὶ τὸ εὐφυὲς καὶ ἔκτακτον πνεῦμα συνενοῦν μετὰ τοῦ ἰδεώδους ἐξάλλου καὶ τὸ τῆς μορφῆς κάλλος· πλεονεκτήματα ἅπερ καὶ κατὰ τῆς ἡλικίας τὸ ἔαρ θαλλερῶς ἐκέκτητο καὶ ἐν τῇ τοῦ γήρατος χιονώδη ἀκόμη θαυμασίως ἐτήρησε! Πλεονεκτήματα, ναί! ἅτινα ἀληθῶς ὁ τὸν ἔκτακτον τοῦτον ἄνδρα ψυχολογῶν ἀλαθήτως διέβλεπεν ἐπὶ τοῦ καλλιμόρφου καὶ ἀείποτε χαρωποῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ ἐγκλειόμενα εὐγενῆ καὶ ζηλωτὰ αὐτοῦ αἰσθήματα, τὰ ἄλλως τε ἐκδηλούμενα καὶ ἐκ τῆς ἀξιοπρεποῦς τε καὶ πραΰας καὶ προσεινοῦς συμπεριφορᾶς του, τῆς μαγνίτου δίκην προσελκυούσης τὴν ἀγάπην τε καὶ τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν σεβασμὸν ὁμοεθνῶν τε καὶ ἀλλοεθνῶν! Καὶ εἰς ἅτινα προσετίθετο καὶ ὁ πνευματικὸς ἄφθιτος πλοῦτος, διανοίας πλουτούσης παντοίων γνώσεων ἐγκυκλοπαιδιακῶν, κρίσεως διαυγοῦς, γλωσσομαθείας καὶ ἱστορικῆς δεινότητος, ὡς ηὐτυχήσαμεν μετ᾽ αὐτοῦ διαλεγόμενοι νὰ γνωρίσωμεν.

Νὰ παραλείψωμεν δὲ πρέπει ὅτι, ἐν τῇ ἀπαρχῇ τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ σταδίου ὁ Παῦλος Δρανὲτ-Πασσᾶς καὶ τῶν φιλουμένων συγγενῶν τὴν ἀποκατάστασιν οὐ παρέλειψε. Καὶ ἐν πρώτοις ἐκ τῆς Κύπρου μετακαλεῖ τὴν εὐγενῆ τὸ φρόνημα καὶ τὴν καρδίαν φιλοπάτριδα δεκαοκταετῆ τότε τυγχάνουσαν ἀδελφὴν αὐτοῦ Μαριέτταν, ἣν διὰ γάμου νὰ συνδέσῃ ἔσπευσε μετὰ τοῦ παρ᾽ αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ εὐεργέτου Ἡγεμόνος Μωχάμετ-Ἄλη, ἐν Γαλλίᾳ φαρμακοποιοῦ ἄριστα ἐκπαιδευθέντος Στυλιανοῦ Λάσκαρι-Βέη, τοῦ ἐκ τῆς τερπνῆς Ἰωνίδος πόλεως Σμύρνης ὁρμωμένου, ἐκ γεννητόρων κοινονικὴν ἀρίστην κατεχόντων θέσιν, καὶ κατὰ τὸ γένος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀναμετροῦντος μεταξὺ

τῶν συγγενῶν καὶ τὸν ἐν σοφίᾳ καὶ φιλολογίᾳ διάσημον πανελλήνιον διδάσκαλον Λάσκαριν, τὸν καὶ Γραμματικῆς Ἑλληνικῆς εὐμεθόδου συντάκτην καὶ βιβλίων διδακτικωτάτων ἄλλων, καὶ οὗ Στυλιανοῦ Λάσκαρι-Βέη, τότε φιλογενὲς καὶ φιλάνθρωπον καὶ μειλίχιον τῶν αἰσθημάτων, ὥσπερ αὐτὸν ἐπίσης ἐκ τοῦ σύνεγγυς ηὐτυχήσαμεν νὰ γνωρίσωμεν ἀπαράμιλλον ὑπῆρξε. Καὶ ἐκ τοῦ γάμου τούτου τέκνα ἐγένοντο τῶν προσδοκιῶν τῶν γεννητόρων ἀντάξια. Ἡ Ἀσπασία σύζυγος καταστᾶσα τοῦ ἐπὶ ἐμπορείᾳ διακριθέντος Μιχαὴλ Νασήφ. Ἑλένη τοῦ πρῴην μὲν Ἕλληνος Προξένου τὰ νῦν δὲ εὐρυμαθοῦς δικηγόρου ἐν Αἰγύπτῳ κυρίου Ἀλεξάνδρου Ζίντζου. Πολυξένη τοῦ νομομαθεστάτου ἐγκρίτου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δικηγόρου κυρίου Νικολάου Καμπᾶ. Ἁπάσας προικίσας ὁ χρηστὸς θεῖος Παῦλος Δρανὲτ-Πασσᾶς. Ἄρρενά δε τέκνα τὸν ἐν Γαλλίᾳ, πάνυ καλῶς παρὰ τοῦ θείου γεωπόνον ἐκπαιδευθέντα Ἀλέξανδρον Σ. Λάσκαριν καὶ ὡς τοιοῦτον ἐνταῦθα νῦν διαπρέποντα, καὶ τὸν Περικλέα Σ. Λάσκαριν, τὸν καὶ τοῦτον παρὰ τοῦ θείου ἐν Ἑλλάδι τὸ πρῶτον καὶ ἑπομένως ἐν Βελγίῳ καὶ Ἰταλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ἐκπαιδευθέντα μηχανικὸν Ἀρχιτέκτονα εὐστοχώτατον καὶ νῦν τῶν Μικτῶν ἐνταῦθα Δικαστηρίων ὡς τοιοῦτον διακρινόμενον.

Ἀλλ᾽ οὐδὲ τὰς ἐξαδέλφας αὐτοῦ, Μαργιώραν μὲν θυγατέρα Ἀργυρίου Χριστοφίδου ἠμέλησε προικίσας εἰς γάμον νὰ συνάψῃ μετὰ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τὸ πάλαι τὰ πρῶτα ἐπὶ ἐμπορικῇ ἱκανότητι καὶ τιμιότητι διακριθέντος Κυπρίου Χριστοφόρου Σάββα, ἧς τὸ καλοκἄγαθόν τε καὶ εὐγενὲς τέκνον, ὁ Ὀνούφριος Σάββα παρ᾽ αὐτοῦ τοῦ θείου ἐκπαιδευθεὶς καὶ ἀνδρωθείς, πρῴην μὲν τὸ τοῦ θείου αὐτοῦ πολυτάλαντον ἐν Κάφρε-Δαουὰρ (Χαιρέον τὸ πάλαι) κτῆμα διεύθυνεν, ἤδη δὲ τὸ ἐνταῦθα Τραπεζικὸν Γραφεῖον τοῦ ἐκ θυ-

γατρὸς γαμβροῦ τοῦ Παύλου Δρανὲτ - Πασσᾶ εὐγενοῦς Κυρίου Ἐμμανουὴλ Κ. Ζερβουδάκη διευθύνει, παρ' ὅλων ἀγαπώμενος. Μελάνης δὲ Ν. Ἱερωνυμίδου τὰ τέκνα ἐν Γαλλίᾳ ἐπίσης ἐξεπαίδευσεν, Ἀλκιβιάδην Ν. Ἱερωνυμίδην ἐν Σχολῇ ἐμπορικῇ, Ἰωάννην Ν. Ἱερωνυμίδην Μηχανικὸν εὔστοχον, καὶ τἆλλα ὡσαύτως αὐτῆς τέκνα ὑπεστήριξε, καὶ τοὺς προσερχομένους τότε συμπατριώτας νέους τὸ καθῆκον τῆς προστασίας ἀπ' ἀρχῆς, ὡς οἴδαμεν, δὲν καθυστέρησε καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ τοῦ ὡς εἴρηται Κτήματός του ὑπαλληλίᾳ καὶ ἐν ἄλλαις.

Ἐκ μάλα δὲ φιλοπατρίας φλογερᾶς ὁ Ἀνὴρ παρορμώμενος, ἐν τῇ μεθ' ἡμῶν αὐτῶν, ἔστιν ὅτε συνδιαλέξει αὐτοῦ προσέλεγεν ὅτι, καὶ ἐν τῇ φίλῃ πατρίδι Κύπρῳ, δαπάνῃ ἰδίᾳ, Γεωργικὴν διαβουλεύετο Σχολὴν νὰ ἱδρύσῃ ἐλλείπουσαν, παρὰ τὸ ἔξωθεν τῆς πρωτευούσης Λευκωσίας μετόχιον τῆς εὐαγοῦς βασιλικῆς Μονῆς τῆς Κύκκου, μετὰ κληροδοτήματος ἐν Τραπέζῃ τινὶ ἐξησφαλισμένου λιρῶν 10,000, πρὸς συντήρησιν, καὶ περὶ βλέψεων ἄλλων ἀγαθοεργῶν ἐπίσης φαιδρῶς ἡμῖν ἔλεγεν ὑπὲρ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δηλονότι Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Ἀλλ' ἀτυχῶς ἐσπευμένως ἐπελθὼν ὁ θάνατος μετὰ τῆς ζωῆς συναφήρπασε καὶ ταύτας, ὧν τὴν πραγματοποίησιν εὐκταῖον νὰ κάμωσιν ἐκ τῆς καταληφθείσης πολυταλάντου αὐτοῦ περιουσίας, ἥ τε εὐγενὴς αὐτοῦ θυγάτηρ καὶ γαμβρός, οὓς οὐκ ἐῶσι πιστεύομεν καθεύδειν τὰ πολλὰ τοῦ μεγαθύμου αὐτῶν ἀδελφοῦ Γεωργίου Ζερβουδάκη πρὸς τὸ Ἔθνος εὐεργετήματα, τὰ δόξαν αἰωνίαν, ἄφατον αὐτῷ περιάψαντα! Καὶ οὕτως ἀμφότεροι οὗτοι θεοφιλῶς ποιοῦντες καὶ εἰς ἑαυτοὺς εὐγνωμοσύνην προσκομίσωσιν ἀλησμόνητον, καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ ἐν οὐρανοῖς μεταστάντι ἀγαλλίασιν προσπορίσωσιν ὑπερβάλλουσαν.

Μετὰ χρόνον δὲ καὶ ἐν ἡλικίᾳ ὡρίμῳ, ἐλθὼν

καὶ αὐτὸς οὗτος εἰς γάμον μετὰ τῆς ἐκ Μιλάνου τῆς Ἰταλίας εὐγενοῦς Κυρίας Ἀδελαΐδος τὸ γένος Καζάτη (Adele Casati), θυγατέρα μονογενῆ ἔσχε, τὴν διὰ φυσικῶν τε καὶ ἐπικτήτων προτερημάτων ἄριστα μεμορφωμένην ἐρίτιμον Δέσποιναν, ἧς τὸ πρὸς τοὺς γεννήσαντας καὶ τὰ τέκνα φιλόστοργον παρὰ πᾶσι περιλάλητον εἶναι, καὶ μετὰ τῆς φιλανθρωπίας τε καὶ καλοκἀγαθίας συνοδευμένον. Ταύτην μικρὸν πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ ἐμνήστευσε τὸ κατ᾽ ἀρχὰς τὴν 9]21 Ἰουλίου 1893 μετὰ διαπρεποῦς οἰκογενείας γόνου, τοῦ Κυρίου Ἐμμανουὴλ Κ. Ζερβουδάκη, γόνου τοῦ Σὲρ Κωνσταντίνου Ζερβουδάκη καὶ τῆς ἐπιζώσης εὐγενοῦς Λαίδης Αἰκατερίνης, ἐκ τῆς εὐκλεοῦς καὶ μεγάλης οἰκογενείας τῶν Μαυροκορδάτων ἐκείνων ἑλκυούσης τὸ γένος. Καὶ ἐπὶ τῇ μνηστείᾳ ταύτῃ συνετάξαμεν καὶ ἐπεδώκαμεν τότε ἡμεῖς τόδε συγχαρητήριον.

Τοῦ Δρανὲτ-Πασσᾶ ἡ Δέσπω καὶ τοῦ Ζερβουδάκ᾽ ὁ γόνος
Συναντήλλαξαν τὰ μνῆστρα ὑπ᾽ αἰσίους οἰωνοὺς
Καὶ τοὺς μέλλοντάς των γάμους εὔχομαι κἀγὼ συγχρόνως
Νὰ τελέσωσι μ᾽ ἀσβέστους τὰς λαμπάδας τοὺς φανούς.

Μὲ χαρίτων των τὰ δῶρα προίκισέ σας ἡ Πανδώρα.
Κ᾽ οἱ φιλόστοργοι γονεῖς μὲ χρηστὴν ἀνατροφήν.
Καὶ οἱ δύο τοῦ Μαΐου ὁμοιάζετε τὰ ῥόδα,
Τὰ κατάλληλα εἰς Γάμου τὴν γλυκεῖαν συναφήν.

Ὡς τὰς Κέδρους τοῦ Λιβάνου νὰ σᾶς ἴδουν ὑψουμένους
Μὲ περίσσειαν παντοίων ἀρετῶν καὶ χαρμονήν,
Ἄμπελον, εὐκληματοῦσαν μὲ καρποὺς της φημισμένους
Εὐκλεῶν βλαστῶν τοῦ Γάμου, γήρατός σας ἡδονήν.

Μικρὸν μετὰ τὰ μνῆστρα τοὺς Γάμους αὐτῶν πανευφροσύνως ἐτέλεσε, καὶ μικρὸν μετὰ ταῦτα ἐν Κυρίῳ μετέστη ἐν συνειδότος ἐπαναπαύσει.

Ὅτι δ᾽ ὁ Παῦλος Δρανὲτ-Πασσᾶς καὶ ὡς Ἕλλην καὶ ὡς χριστιανὸς καὶ ὡς τοῦ Αἰγυπτίου Κράτους ἀξιωματικὸς ἀνώτατος, καὶ ὡς πολίτης ἔξοχός τε καὶ εὐγενὴς καὶ φιλογενής, καθ᾽ ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον

διεκρίθη, τρανῶς τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖ καὶ ἡ ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ παρὰ πάσης τῆς ἐν Αἰγύπτῳ διεθνοῦς παροικίας καὶ τῶν ἰθαγενῶν ἀκόμη ἐκδηλωθεῖσα ὑπερβάλλουσα λύπη. Καὶ ἡ κατὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ πρωτοφανής τε καὶ πάνδημος προσέλευσις εἰς τὴν ἐν Ραμλίῳ αὐτοῦ κατοικίαν καὶ εἰς τὴν κηδείαν τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν «Ὁ Εὐαγγελισμὸς», καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν τῆς ἡμετέρας Κοινότητος Νεκροταφεῖον, ἔνθα καὶ ἐπιτάφειον ἁρμόζοντα ἐξεφωνήσαμεν, ἐν ἐφημερίσιν ἀναδημοσιευθέντα.

Πρωτοφανῶς δὲ τὴν κηδείαν αὐτοῦ ἠκολούθησαν καὶ Ἡγεμόνος ἀντιπρόσωποι καὶ Ἀρχαί, καὶ πάντες οἱ ἐν τέλει μετὰ φρουρᾶς τιμητικῆς, καὶ βασιλείων Εὐρωπαϊκῶν Αὐλῶν ἀντιπρόσωποι, ἐν στολῇ ἐπισήμῳ, καὶ τ᾽ ἄνθος σύμπαν τῆς διεθνοῦς παροικίας καὶ ἰθαγενεῖς ἐξέχοντες, καὶ πλούσιοι καὶ πτωχοὶ ἀθρόως συρρεύσαντες, καὶ τὸν ἐπάξιον ἀποδώσαντες φόρον τῷ νεκρῷ τοῦ ἐξόχου συμπαροίκου καὶ μεγάλου Ἀνδρὸς, οὗ τὸν τάφον καὶ νῦν ἔτι, ἡ τοῦ ἐξαιρέτου πανθομολογουμένου βίου αὐτοῦ ἀγήρῳ μνήμη, καθ᾽ ἅπερ Ἶρις χρυσοφαὴς ἀπαστράπτουσα στεφανοῖ, καὶ ὑπερήφανον τὸν θεώμενον καθιστᾷ Ἕλληνα, ὅτι τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα τέκνα, καὶ ἐν τοῖς πάλαι πανευκλεοῖς αἰῶσι καὶ ἐν τοῖς νῦν χαλεποῖς, ἐν ταῖς φάλαγξιν αὐτοῦ ἀναμετρᾷ ὁ Ἑλληνισμὸς, καὶ ἐπ᾽ αὐτοῖς ταύτοις σεμνύνεται, ναί! καὶ φαεινῶς ὑποφῶσκον προοιωνίζει τοῦ ὅλου Γένους τὸ μέλλον καὶ τὴν τούτου πλήρη ἀπελευθέρωσιν, Σωτῆρι Θεῷ Πανοικτίρμονι εὐδοκίᾳ καὶ ἐνεργείᾳ καὶ δράσει πάντων ἡμῶν, ἐν συνόλῳ καματηρῶς καὶ ἐν αὐταπαρνήσει, συνεργαζομένων καὶ ἀναμιμνησκομένων ὅτι, τῷ κάμνοντι συγκάμνει Θεός.

Ἔγραφον ἐν Ραμλίῳ Ἀλεξανδρείας, κατ᾽ Ἰανουάριον τοῦ 1908.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΗΠΙΑΔΗΣ
Δικηγόρος.